

Fiche houtsoorten / Ipé

© Belgian WOODFORUM • 21/03/05

Ipé is een zeer duurzame en stabiele houtsoort met een zeer fijne nerf en kan dus als één van de meest edele houtsoorten worden beschouwd geschikt voor tal van toepassingen.

Denken we hierbij maar aan buitentoepassingen als constructiehout, tuinmeubilair, trappen, gevelbekledingen, tuinhout en terrassen in het bijzonder.

Verder is deze houtsoort tevens geschikt voor binnenschrijnwerk zoals parket en plankenvloer, trappen, meubels, draaiwerk, snijwerk en andere.

TEKST: IR. KOEN DE MESEL, BELGIAN WOODFORUM

Naamgeving

Ipé is de commerciële naam voor *Tabebuia spp.*, behorende tot de familie van de Bignoniaceae.

Herkomstgebied

Ipé komt voor in de tropische bossen van Midden- en Zuid-Amerika. In België wordt het meestal ingevoerd uit Brazilië.

Boombeschrijving

De boomhoogte bedraagt 30 tot 40 m, maximaal 65 m.



Het kernhout van ipé bevindt zich in natuurlijke duurzaamheidsklasse I.

De stamdiameter varieert van 60 tot 90 cm, uitzonderlijk 180 cm.

Aan de takvrije rechte cilindrische stam die tussen 8 en 40 m lang is komen soms wortelaanzetten voor

Duurzaamheid

Het kernhout van ipé bevindt zich in natuurlijke duurzaamheidsklasse I. Het spinhout is niet duurzaam (klasse V).

Houtbeschrijving

Het kernhout is bruin, soms ietwat groenachtig geelbruin en vertoont dikwijls licht tot donker "gestreepte" zones. De structuur is vrij gelijkmatig zonder uitgesproken tekening. Het spinhout is geelachtig grijs. De nerf is zeer fijn. De draad is recht, soms kruisdraad.

Op het langsvlak zijn gele (soms iets groenachtige) streepjes zichtbaar, die in verband staan met de aanwezigheid van

TABEL 1		
FYSISCHE EIGENSCHAPPEN		
Gemiddelde volumieke massa bij 12 % houtvochtgehalte		1050 kg/m ³
Evenwichtsvochtgehalte bij 90 % relatieve luchtvochtigheid		18 %
Krimp in %	radiaal	0,8 van 90 - 60 % relatieve luchtvochtigheid
		1,3 van 60 - 30 % relatieve luchtvochtigheid
	tangentiaal	1,2 van 90 - 60 % relatieve luchtvochtigheid
		1,6 van 60 - 30 % relatieve luchtvochtigheid
Werken in %		2,9 van 30 - 60 % relatieve luchtvochtigheid
		2 van 60 - 90 % relatieve luchtvochtigheid

lapachol, een inhoudstof die rood kleurt in contact met ammonia.

Kwaliteiten

In België wordt enkel de topkwaliteit FAS (First and Second) ingevoerd, altijd hart- en spintvrij en nagenoeg steeds volledig vrij van fouten.

Fysische eigenschappen

Zie tabel 1.

Mechanische eigenschappen

Zie tabel 2.

Bewerking en afwerking

Ipé laat zich mooi glad bewerken. Bij het schaven wordt aanbevolen kleine snijhoeken te gebruiken om problemen bij eventuele kruisdraad te voorkomen. Een goede stofafzuiging is belangrijk vanwege de aanwezigheid van lapachol (zie hoger). Voorboren is noodzakelijk. De oppervlakteafwerking verloopt goed. Met alcalihoudende producten bestaat een risico op donkerrode verkleuring, als gevolg van contact met lapachol.

Drogen

Het drogen verloopt vrij langzaam, met geringe neiging tot vervormen.

Commerciële afmetingen

Volgende netto-afmetingen geschaafd zijn beschikbaar voor terrassen; glad of geprofileerd :

28 mm x 140/145 mm

27 mm x 140/145 mm

25 mm x 140/145 mm

21 mm x 140/145 mm

in lengten van 245 cm en meer, ook kortere maten mogelijk

Tabel 3 geeft de commerciële afmetingen, bruto gezaagd, uitgedrukt in mm, weer die verkrijgbaar zijn.

TABEL 2 MECHANISCHE EIGENSCHAPPEN		
Buigsterkte (in N/mm ²)		178
Elasticiteitsmodulus (in N/mm ²)		19000
Druksterkte evenwijdig aan de vezel (in N/mm ²)		91
Schuifsterkte (in N/mm ²)		14,4
Hardheid volgens Janka (in N)	kops	14400
	langs	16700

Toepassingen

Als belangrijkste buitentoepassingen gelden: constructiehout, gevelbekleding, tuinmeubilair, trappen, tuinhout, terrassen in het bijzonder. Door zijn fijne nerf

is ipé bijzonder geschikt voor gebruik als terras rond zwembaden. Verder is deze houtsoort tevens geschikt voor binnenschrijnwerk zoals parket en plankenvloer, trappen, meubels, draaiwerk, snijwerk, enz.

TABEL 3 COMMERCIELE AFMETINGEN	
Vaste breedtes	65 x 90/130/155/180/205 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter of meer
Vallende breedtes	65 x 155/en meer, met 10 à 15 % toegelaten in breedtes van 100 - 140, in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	40 x 155/en meer, met 10 à 15 % smaller toegelaten in breedtes van 100 - 140, in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	40 x 200/en meer, met 10 à 15 % smaller toegelaten in breedtes van 100 - 220, in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	52 x 155/en meer, met 10 à 15 % smaller toegelaten in breedtes van 100 - 140, in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	52 x 200/en meer, met 10 à 15 % smaller toegelaten in breedtes van 100 - 220, in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
Vaste breedtes	32 x 155 in lengtes van 305 cm en langer, met 15 à 20 % 185 cm en meer
	32 x 180 in lengtes van 305 cm en langer, met 15 à 20 % 185 cm en meer
	26 x 80 in lengte van 60 cm en meer
	26 x 105 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	26 x 130 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	26 x 155 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	26 x 180 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
	26 x 205 in lengtes van 185 cm en meer, gemiddeld 275 cm of beter
Zelden verkrijgbaar	155 x 155 in lengtes 305 en langer, met 15 à 20 % 185 cm en meer...



Het Belgian WOODFORUM heeft als missie het promoten van hout en de producten op basis van hout. Hierbij onderlijnt het de talrijke redenen die de keuze voor hout rechtvaardigen en stelt het de informatie nodig voor zijn correcte toepassing ter beschikking.

www.woodforum.be